

KLINIKA OCZNA

ACTA OPHTHALMOLOGICA POLONICA
ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA OKULISTYCZNEGO
M I E S I Ę C Z N I K
ROK 94 MAJ-CZERWIEC 1992 Zeszyt 5-6 (604-605)

Założony w roku 1899 przez
BOLESŁAWA WICHERKIEWI-
CZA jako Postęp Okuli-
styczny (do 1914), wznowiony
w r. 1923 przez KAZIMIERZA
NOISZEWSKIEGO jako Klini-
ka Oczna, redagowany od
1931 r. m.in. przez WŁA-
DYŚLAWA H. MELANOW-
SKIEGO, 1956-1981 przez
WITOLDA J. ORŁOWSKIEGO

Komitet redakcyjny

Prof. dr Teresa BARANOWSKA-GEORGE (Szczecin), prof. dr Zofia FALKOWSKA (Warszawa), prof. dr Ariadna GIEREK-LAPIŃSKA (Katowice), prof. dr Kazimierz GERKOWICZ (Lublin), prof. dr Piotr HANŹCZYK (Wrocław), prof. dr Barbara IWASZKIEWICZ-BILIKIEWICZ (Gdańsk), prof. dr Tadeusz KĘCIK (Warszawa), prof. dr Zofia KRAWCZYKOWA (Łódź), prof. dr Krystyna KRZYSTKOWA (Kraków), prof. dr Jerzy MORA-LENNIKÓW (Warszawa), prof. dr Irena ŚWIETLICZKOWA (Łódź), WIEDCKI (Gdańsk), prof. dr Andrzej STANKIEWICZ (Białystok), prof. dr Halina WOLTER-CZERWIŃSKA (Warszawa), prof. dr Zofia TRZCIŃSKA-DĄBROWSKA (Warszawa), doc. dr Halina WOLTER-CZERWIŃSKA (Warszawa) i prof. dr Helena ZYGULSKA-MACHOWA (Kraków)

Redakcja

Redaktor naczelny: prof. dr Józef KAŁUŻNY
Zastępca redaktora naczelnego: doc. dr Maria STARZYCKA
Sekretarz redakcji: dr med. Andrzej MIERZEJEWSKI
Redaktor działu streszczeń: dr med. Grażyna MALUKIEWICZ-WIŚNIEWSKA
Streszczenia angielskie: prof. dr Marian MERZ
Sekretarz techniczny: Krystyna REWOLIŃSKA
Adres redakcji: ul. M. Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz, tel. 21-21-84

Wydawca: PAŃSTWOWY ZAKŁAD WYDAWNICTW LEKARSKICH
ul. Długa 38/40, 00-238 Warszawa

Klinika Oczna jest ujęta w indeksie przez Excerpta Medica

Treść

- T. Kęciak, M. Kmera-Muszyńska, A. Prątnicki i E. Skrzypek: Kliniczne i histopatologiczne obserwacje szwów siatkówkowych. Doniesienie wstępne 121
- M. Prost, K. Gerkowicz, W. Kątski, M. Gerkowicz i D. Jędrzejewski: Wykrywanie wczesnych zmian zaćmowych w soczewce przy pomocy przyziwowej spektrofotometrii gałki ocznej 123
- M. Prost, K. Gerkowicz, W. Kątski, M. Gerkowicz i D. Jędrzejewski: Wpływ usunięcia soczewki na wyniki przyziwowej spektrofotometrii gałki ocznej 126
- A. Szymanski i A. Zawojcki: Formuła SRK w obliczaniu mocy szklanej soczewki wewnątrzgałkowej przedmiotkowej 129
- S. Mrzygłód, T. Skubiszewska, W. Marcinkiewicz i J. Kramasz: Organizacja i wyniki chirurgicznego leczenia zaćmy z implantacją szklanej soczewki w warunkach ambulatoryjnych 131
- Z. Trzcinka-Dąbrowska: Cyklosporyna w leczeniu zapalenia błony naczyniowej 133
- A. Meszczyńska-Kowalska, T. Kęciak, E. Dróbecka-Brydak i A. Stanisławska: Długoterminowe leczenie Acyclovirem wirusowych schorzeń oczu 135
- A. Gierek-Lapińska, Z. Antoszewski, B. Myga i J. Skowron: Wstępne doniesienie o zastosowaniu ozonu leczniczego w schorzeniach zaćmowych spojówki i rogówki oraz zwróceniu uwagi na zmiany w schorzeniach rogówki 137
- A. Gierek-Lapińska, Z. Antoszewski, B. Myga i J. Skowron: Wstępne doniesienie o stosowaniu ozonoterapii ogólnej w schorzeniach tylnego bieguna gałki ocznej 139
- E. Iwaszkiewicz, M. Czubak i I. Podobińska: Przeszczepianie rogówki od dawcy dobranej pod względem częściowej zgodności czynnika HLA w bielmach wysokiego ryzyka 145
- B. Mirkiewicz-Sieradzka, B. Romanowska, J. Kalita i J. Sieradzki: Wstępne wyniki laserokoagulacji siatkówki w leczeniu retinopatii cukrzycowej u ciężarnych 147
- K. Cieślińska i E. Pytlarz: Fotokoagulacja laserowa jako uzupełnienie leczenia operacyjnego odwarstwienia siatkówki 149
- J. T. Woźny, M. Misiuk-Hojło i L. Gall-Lesnik: Zwyródnienie dziedziczne plamki w trzech pokoleniach 151
- H. Zygulska-Mach, J. Słomska i J. Heitzman: Szesć przypadków obocznego czerniaka błony naczyniowej 157
- R. Zalewska, A. T. Midro, A. Bakunowicz-Lazarczyk i E. Proniewska-Skrętek: Rodzinne występowanie wrodzonego braku tęczówki 159
- D. Kęciak, P. Lewandowski, G. Zajkowska, M. Paszkiewicz i J. Kasprzak: Ocena reakcji tęczówki na błysk świetlny u pacjentów ze zwyródnieniem barwnikowym siatkówki 161
- Z. Mariak, Z. Mariak, J. Lewko i W. Lebkowski: Wewnętrzna oftalmoplegia jako bezpośredni skutek urazu głowy. Opis dwu przypadków 163
- A. Stanisławska, E. Dróbecka-Brydak i M. Kmera-Muszyńska: Arteritis temporalis 165
- M. Prost: Przeszczepienie siatkówki — blisko czy daleko przyszłość 167
- Sprawozdania
Streszczenia z piśmiennictwa obcego 169

LECZENIE odwarstwienia siatkówki z otworem obrzwy mim lub rozległym oderwaniem od rąbka zębatego, pomimo stosowania wielu technik operacyjnych, pozostaje nadal jednym z trudniejszych problemów w chirurgii tego schorzenia. Podstawową metodą operacyjną w tych przypadkach jest witrektomia przez część płaską ciała rzęskowego z retinopeksją, okrężnym wgłobieniem twardówki oraz z tamponadą wewnątrzgałkową środkami długotrwale utrzymującymi się (olej sylikonowy, gazy)^{1,4-6}. Główną przyczyną niepowodzeń w leczeniu przedarć olbrzymich jest związanie się do wewnątrz rozerwanej siatkówki oraz ześlizgiwanie się z wgłobienia tylnego brzegu przedarcia. Wśród technik operacyjnych wykorzystuje się sporadycznie, bezpośrednie mocowanie siatkówki, za pomocą „nitów” z tantalu lub szwów siatkówkowo-twardówkowych^{2,4}. Zakładanie szwów na siatkówkę nie znalazło dotychczas wielu zwolenników. Ponieważ jednak w naszych warunkach wydaje się być metodą dostępną, zachęciło nas to do rozpoczęcia własnych badań w tym kierunku. Celem pracy była ocena tolerancji przez tkanki oka królika szwów siatkówkowych zakładanych przez twardówkę i ciało szkliste.

MATERIAŁ I METODYKA

Badania doświadczalne przeprowadzono na 18 królikach rasy szarej o wadze do 3,5 kg. Zabiegi wykonywano w znieczuleniu ogólnym 4% Vetbutalem. Spojówkę nacinano w kwadrancie skroniowo-górnym i po odsłonięciu twardówki w odległości 10-12 mm od rąbka zakładano jednym ruchem obrotowym szew przechodzący przez całą grubość ściany gałki ocznej (tj. przez twardówkę, naczyniówkę, siatkówkę, a następnie przez powierzchnię siatkówki i z powrotem przez siatkówkę, naczyniówkę i twardówkę), który zawiązywano na powierzchni twardówki. Ranę spojówki zeszywano szwem ciągłym z kolagenu a worek spojówkowy przepłukiwano 2% roztworem chloromycetyny. Do badań użyto 2 rodzajów szwów, tj. Ethilon 8-0 i Collagen 8-0. Obserwacje pooperacyjne trwały 60 dni, przy czym pierwsze 2 tygodnie króliki badano codziennie, a następnie 2 razy w tygodniu. Odczyny pooperacyjne na zastosowane szwy oceniano biorąc pod uwagę odcinek przedni i tylny ze szczególnym uwzględnieniem dna oka. Gałki usuwano w 1, 2, 7, 14 i 60 dobie po zabiegu, utrwalano w 10% roztworze formaliny, a następnie wykonywano przekroje w miejscu założonego szwu po uprzedniej ocenie makroskopowej tej okolicy. Fragmenty te zatapiano w kostki parafinowe i skrawano seryjnie. Przygotowane skrawki obejmujące miejsce założonego szwu wraz z marginesem otaczających tkanek barwiono rutynowo hematoksyliną i eozyną oraz wykonywano próby barwienia na żelazo metodą PAS i Van Giesena i Azan, a następnie oceniano mikroskopowo.

WYNIKI

Badanie dna oka bezpośrednio po zabiegu wykazywało w 28 gałkach obecność szwu leżącego na siatkówce, w otoczeniu którego stwierdzono delikatny obrzęk

Z Kliniki Okulistycznej AM w Warszawie, kierownik: prof. dr med. Tadeusz Kęciak

Reprint requests to: Prof. dr med. Tadeusz Kęciak, ul. Prosta 2-14 m. 75; 00-850 Warszawa, Poland

TADEUSZ KĘCIK, MARIA KAMERA-MUSZYŃSKA, ANTONI PRĄTNICKI i EWA SKRZYPEK

Kliniczne i histopatologiczne obserwacje szwów siatkówkowych

Doniesienie wstępne

CLINICAL AND HISTOPATHOLOGICAL OBSERVATIONS OF RETINAL SUTURES. PRELIMINARY REPORT

One of the therapeutical methods in the great hole and ora serrata retinal detachments are the retino-scleral sutures. The study evaluates the tolerance of this type of stitches. Experimental investigations have been performed in rabbits with sutures of Ethilon 8-0 or chromic collagen 8-0 put through the sclera. Both segments — the anterior and posterior one have been taken under consideration. The eyes have been enucleated on the 1st, 2d, 7th, 14th and 60th day after surgery and evaluated macroscopically. The specimen from the spot of stitching have been executed after fixation in formaline. Clinical observations, macroscopic evaluation of the enucleated eyes and results of the histopathological examination showed good tolerance of the retinal stitches through the tissue of the rabbits eye and indicate the possibility of a clinical utilization of this method.

HASŁA: siatkówka, leczenie odwarstwienia siatkówki, szwy siatkówkowe

KEY WORDS: retina, treatment of retinal detachment, retinal sutures

siatkówki w 22 gałkach oraz niewielki wylew krwi w 14 gałkach. Po 24 godzinach od zabiegu obserwowano pojawienie się wylewu krwi w następnych 4 gałkach oraz obrzęku siatkówki w 6 gałkach. W 4 gałkach wystąpił ponadto niewielki wylew krwi do ciała szklatego. Obserwowane wylewy krwi stopniowo resorbowały się, jednak w żadnym przypadku z wyjątkiem 3 gałek usuniętych w 60 dni po zabiegu, nie ulegały całkowicie wchłonięciu do czasu pobrania gałek. Delikatny obrzęk siatkówki występujący w najbliższym otoczeniu szwów w postaci białych ognisk o nieostrych granicach nieznacznie nasilał się w 3 dobie po zabiegu, a następnie stopniowo ustępował między 7 i 12 dobą pozostawiając w tym miejscu białe, płaskie, okrągłe ognisko o dość wyraźnych granicach. Zmiany te przypominały ogniska zaniku siatkówkowo-naczyniówkowego. Szczególnie wyraźnie było to widoczne w gałkach obserwowanych przez okres 60 dni. Prawie we wszystkich gałkach stwierdzono między 4 i 8 dobą pojawienie się drobiny barwnika wokół założonego szwu, których przybywało w czasie następnych dni obserwacji. W gałkach z założonym szwem kolagenowym ilość drobiny barwnika była większa niż w gałkach ze szwem nylonowym. W żadnym przypadku nie wystąpił odczyn zapalny ze strony przedniego ani tylnego odcinka gałki ocznej.

W 1 gałce w 2 dobie po zabiegu obserwowano obrzęk naczyniówki. W 4 gałkach nie stwierdzano obecności szwu siatkówkowego na dnie oka. Oceniając makroskopowo przekroje gałek we wczesnym okresie pooperacyjnym, tj. do 14 doby, nie stwierdzano widocznych uszkodzeń, wylewów czy deformacji tkanek, związanych

